

လွှတ်တော်အစိုးရတရား အတိတ်အသမိုင်း

ပြန်လည်အသံသေရခြင်း...

သမ္မတကြီးမိန့်ခွန်းလာပါတော့မယ်
နှလုံးသားနှင့်နှာဆင်ရင်ဖြင့်
အသည်းကွဲရပါလိမ့်မယ်။

Netizen
Y.I.T

(မိန့်ခွန်း ပေးပို့ပါလိမ့်မယ်)

အသံသေရခြင်း ပြန်လည်အသံသေရခြင်း

အခန်း(၁)

သမ္မတကြီးမိန့်ခွန်း လာပါတော့မယ်

လင်းထိုက်

မြန်မာပြည်သားနော်ခမ်း၊ ရွှေတြိဂံ မဲခေါင်နယ်မြေနှင့် သွေးစွန်းသော
ဒီပလိုမေစီ

[In Mekong, Chinese Murders and bloody diplomacy by
Andrew R.C Marshall, Sources; Reuters အား ဆီလျော်အောင်
ဘာသာပြန်ဆိုပါသည်]

ထိုင်း၊ မြန်မာ၊ လာအိုနိုင်ငံတို့ ဆုံတွေ့ရာ တရားဥပဒေမဲ့ နယ်ခြားစည်းတွေ နဲ့
ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ရွှေတြိဂံနယ်မြေမှာ ဘဲခရီးသွားလုပ်ငန်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်းနဲ့ အကြမ်းဖက်
ခုခံရိုက်လုပ်ငန်း၊ ဒီသုံးမျိုး ကို မျဉ်းပါးပါတစ်ကြောင်းသာ စည်းခြားထားပါတယ်။

စပိဘုတ်ပေါ်က ပင်လယ်ဓားပြတွေ၊ လက်နက်ကိုဒေသခံ၊ မူးယစ်ဆေး မှော
င်ခိုသူတွေ ရဲ့ မင်းမဲ့နိုင်ငံလေးတစ်ခုလို ရွှေတြိဂံ ဟာတည်နေပါတယ်။ “ ခပ်ဝေးဝေး
မသွားရဲဘူးဗျ ” အင်းဂျင်ကို စက်သပ်ပြီး မြန်မာဘက်အခြမ်းက ရေတွေ ကို
ထိုင်းနိုင်ငံဘက်အခြမ်းကို လက်နဲ့ ခပ်ထုပ်နေတဲ့ ၄၆ နှစ် အရွယ်လှေသမားကြီးကန်က
ပြောပါတယ်။

“ အရမ်းအန္တရာယ်များ တယ် ” လို့ သူက ဆက်ပြောပါတယ်။

ထိုင်းစစ်တပ်ရဲ့ အဆိုအရ အဲဒီ နေရာမှာ ပဲ မူးယစ်ဆေးတွေ သယ်လာတဲ့
ကုန်သင်္ဘောနှစ် စင်းပေါ်က တရုတ်သင်္ဘောသား ၁၃ ယောက်

အောက်တိုဘာလဆန်းတုန်းက အသတ်ခံခဲ့ရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံအတွက်တော့ နောက်ပိုင်းနှစ် များ အတွင်း : အကြီးအကျယ်ဆုံး ကျူး လွန်မှု ကြီးကို ကျူး လွန်ခံလိုက်ရတာ ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ရိုက်တာသတင်းဌာနရဲ့ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု တွေ အရ တိုက်ခိုက်ခံရတဲ့ သတင်းမှာ တရားဝင် ဖြစ်ရပ်များ ဟာ ထုတ်ပြန်တဲ့ သတင်းတွေ နဲ့ သံသယ ဖြစ်ဖွယ် ကောင်းလောက်အောင် ကွဲလွဲနေပါတယ်။

ထိုင်းစစ်တပ်က ထိုင်းနိုင်ငံထဲ သင်္ဘောတွေ မဝင်ခင်မှာ သင်္ဘောသားတွေ တိုက်ခိုက်ခံရတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ထိုင်းအရာရှိတွေ နဲ့ ရဲနဲ့ စစ်တပ်တို့ရဲ့ (ထုတ်ပြန်ခြင်း မပြုတဲ့) အစီရင်ခံစာတွေ မှာ တော့ ထိုင်းနိုင်ငံနယ်နိမိတ်ထဲ ရောက်တဲ့အထိ သင်္ဘောသားတချို့ အသက်ရှင်နေဆဲလို့ ရေး ထားပါတယ်။ ပြီးမှအသတ်ခံရပြီး ထိုင်းနယ်နိမိတ်ထဲမှာ ရေထဲကန်ချခဲ့ကြရတယ်လို့ မှတ်တမ်းများ က ဆိုထားပါတယ်။ ဘယ်လိုပြုမှု သတ်ဖြတ်တယ်ဆိုတာ ကတော့ ရေး မထားပါဘူး။ ပထမဦးဆုံး သံသယပစ်မှတ်အ ဖြစ်ခံရတာ ကတော့ မြန်မာ့သင်္ဘောလိုင်းတွေ ကို မကြာခဏ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်တတ်တဲ့ အင်အားကြီး လက်နက်ကိုင် မဲခေါင်ပင်လယ် ဓါးပြတွေ ဖြစ်တယ်။ နောက်တော့ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု တွေ ကြောင့် ထိုင်းမူးယစ်တိုက်ဖျက် အထူးတပ်ဖွဲ့ဝင်ကိုးဦးဆီ ပစ်မှတ်က ရောက်သွားခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

အသစ်ချပေးထားတဲ့ တရုတ်တိုက် ရေယာဉ်တွေ ဟာ ကြိတ်ဒေသကို ငြိမ်းချမ်းအောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်မယ်လို့ ယူဆခဲ့ကြပေမယ့် မဲခေါင်ဒေသသွား သင်္ဘောတွေ ဟာ ဆက်လက် တိုက်ခံနေရဆဲပဲ။

တရုတ်ရဲ့ မဲခေါင်ရည်မှန်းချက်

မြန်မာဟာ နိုင်ငံတကာက စောင့်ကြည့်ရတဲ့ အနေအထားရောက်နေတာမို့ လို့သာ ဒီအ ဖြစ်အပျက်တွေ ဟာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းနဲ့ ဇာတ်ရည်လည်တော့တယ်။ ကမ္ဘာ့အထီးကျန် နိုင်ငံအ ဖြစ်က ရုန်းထွက်ပြီး နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတွေ လွှတ်ပေးတာ၊ အနောက်ကမ္ဘာနဲ့ ထိတွေ့ ဆက်ဆံမှု တွေ လုပ်လာတာတွေ ရှိခဲ့ပေမယ့် ဒေသတွင်း မှာ တော့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ချွတ်ချဲ့အကျဆုံးနိုင်ငံအ ဖြစ်သာ ရပ်တည်နေသေးတယ်။

တရုတ်မှာ လန်ကန်းလိုခေါ်ပြီး မြန်မာ၊ လာအို၊ ထိုင်း၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊

ဗီယက်နမ်နဲ့ တရုတ်နိုင်ငံတို့ကို ဖြတ်ပြီး စီးဆင်းသွားတဲ့ အရှေ့တောင်အာရှရဲ့ ကျော်ကြားတဲ့
မဲခေါင်မြစ်ကြီးရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ ပထဝီသားသတ်သမားဆိုတဲ့ လျှို့ဝှက်

ဝှက်ချက်တစ်ခုရှိနေတယ်။ မဲခေါင်မြစ်ကြီးကို လူပေါင်း သန်းခြောက်ဆယ်လောက်
မှီခိုနေထိုင်ပြီး အစာ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နဲ့ တခြားလူနေမှု ဘဝတွင် လည်း မဲခေါင်မြစ်ရဲ့
မြစ်လက်တက်တွေ က အကျိုး ပြုပေးပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံဟာ အရှေ့တောင်အာရှဒေသကို
သံတမန်ရေး အရ လွှမ်းမိုးဖို့နဲ့ မဟာဗျူဟာကျကျ စီးပွားရေး ချဲ့ထွင်ဖို့ မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းဒေသမှာ
မြောက်မြားစွာ သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တွေ ပြုလုပ်ထားတယ်။ ရေကြောင်းသွားလာဖို့
လွယ်ကူအောင် မြစ်ကို ခိုင်းနမိုက်နဲ့ မြေသားခွဲ ချဲ့ထွင်တာမျိုး လည်း တရုတ်လုပ်တယ်။

ထိုင်းနိုင်ငံ Chiang Sen နဲ့ ယူနန် ဆိပ်ကမ်းများ ကြောင်း ကုန်သွယ်မှု ဟာ

၂၀၁၄ ခုနှစ် မှာ သုံးဆတိုးပြီး တန်ချိန် သုံးသိန်းထိ ဖြစ်လာတယ်။

အင်တာနက်စာမျက်နှာပေါ်မှာ သင်္ဘောသားတွေ ရဲ့ ပုံတွေ ပလူပုံအောင်တက်လာပြီး

တရုတ်တွေ ရဲ့ နာကြဉ်းမှု တွေ မြင့်တက်စေခဲ့တဲ့ အောက်တိုဘာ လူသတ်မှု

ကြီးနောက်ပိုင်းမှာ တော့ တရုတ်-သင်္ဘောတွေ သွားလာမှု ကို ဆိုင်းငံ့ခဲ့တယ်။

ငါးပတ်အကြာမှာ အင်္ဂလန်လိုင်းတွေ ပြန်ထွက်တော့ တရုတ်စစ်တပ်တွေ အင်အားကြီးစွာ

ဝန်ခံရပြီး သင်္ဘောတွေ ကို စောင့်ရှောက်ပေးခဲ့တယ်။ အပြင်ပန်းအားဖြင့် ကြည့်မယ်ဆိုရင်

တရုတ်ကင်းလှည့် သင်္ဘောတွေ ဟာ မြန်မာ၊ လာအိုနဲ့ ထိုင်းတို့ကို

စောင့်ရှောက်ပေးနေတယ်ထင်ရပေမယ့် ဒေသတွင်း လုံခြုံရေး အတွက် ဘေဂျင်းရဲ့ ပါဝင်မှု

အဆင့်ကို မြှင့်တက်လိုက်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ရေကြောင်းဗျူဟာနဲ့ အရှေ့တောင်အာရှ

လွှမ်းမိုးရေး ပဲ ဖြစ်တယ်။ တစ်ဖက်မှာ လည်း အမေရိကဟာ အာရှနဲ့ ပြန်လည်ထိတွေ့ မှု

မဟာဗျူဟာသစ်ကို ကျင့်သုံးလာသလို ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ အမေရိကရဲ့ ဝါအရင်ဆုံး စစ်ရေး မိတ်ဖက်

ဖြစ်နေတာတွေ ကလည်း တရုတ်ကို တပ်လှန်နေသလို ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် လည်း

တရုတ်ရဲ့ မဲခေါင်ဒေသ ပေါ်လစီကို ဟန့်ထားမယ့် အနှောင့်အယှက်မှန်သမျှကို ဖြိုခွင်းဖို့

တရုတ်ဘက်က အခိုင်အမာပြင်ဆင်ထားပြီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ “အနာဂတ်မှာ

တရုတ်လွှမ်းမိုးမှု ကို ခုထေဖို့ မဲခေါင်ဒေသနိုင်ငံတွေ ဟာ အမေရိကန်နဲ့ ထိတွေ့ ဆက်ဆံမှု တွေ တိုးလာပါလိမ့်မယ်” လို့ မြန်မာစီးပွားရေး ပညာရှင် ဦးသိန်းဆွေက ပြောပါတယ်။

မူးယစ်ကမ္ဘာ

တရုတ်လွှမ်းမိုးမှု နဲ့အတူ ဒီဒေသမှာ မူးယစ်ဆေးဝါး ကုန်သွယ်မှု လုပ်ငန်းဟာ ခိုင်ခိုင်မာမာရပ်တည်နေခဲ့တာ ဆယ်စုနှစ် များ စွာ ကြာခဲ့ပါပြီ။ ရွှေကြိတ်ဆိုတဲ့နာမည် ကိုက ဘိန်းဖြူနဲ့ ရွှေနဲ့လဲလှယ်အရောင်း အဝယ်လုပ်တဲ့ခေလေ့ကို အစွဲပြုပြီး ပေါ်ပေါက်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့ခေတ်မှာ တော့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်ပြီးရင် ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဘိန်းထုတ်လုပ်မှု အမြင့်မားဆုံး နိုင်ငံအဖြစ် ရပ်တည်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။ မက်တမ်ဖက်တမင်း ထုတ်လုပ်မှု ဟာလည်း ဒီဒေသမှာ အများဆုံးပါပဲ။ အင်အားကြီး တရုတ်ဟာ ဒီ အခြေအနေဆိုးတွေ ကို ထိန်းချုပ်ဖို့ ကြိုးစားပါဘူး။ ဒီဇင်ဘာလမှာ လည်း လာအိုနဲ့ ပူးပေါင်းကင်းလှည့်တဲ့အစီအစဉ်မှာ မြန်မာစစ်သားသုံးယောက် ကို လက်နက်ကိုင်ဓားပြတွေ က သတ်ဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ အခင်း ဖြစ်နေရာဟာ ထိုင်းနယ်ခြားမြို့ Sripadak ကနေ ၁၂ မိုင်ဝေးပြီး မူးယစ်ရာဇာ နော်ခမ်းနေရာ ဆမ်ပူးကျွန်းနဲ့လည်း နီးပါတယ်။

အဲဒီ နေရာမှာ ပဲ တရုတ်ကုန်တင် သင်္ဘောနှစ် စင်းတိုက်ခိုက်ခံရတယ်လို့ ယူဆကြတယ်။ အောက်တိုဘာ ၅ရက် မနက်မှာ ‘ဟွာပင်း’ နဲ့ ‘ယူစင်း ၈’ ကုန်တင်သင်္ဘောနှစ် စင်းဟာ မဲခေါင်မြစ်ကြောင်းအတိုင်း ထိုင်းနယ်နိမိတ်ထဲ ခုတ်မောင်းလာပါတယ်။ ဟွာပင်းဟာ လောင်စာဆီတွေ ကို တင်ဆောင်လာပြီး ယူစင်း ၈ ကတော့ ပန်းသီးနဲ့ ကြက်သွန်ဖြူတွေ သယ်ဆောင်လာပါတယ်။ သင်္ဘောနှစ် စင်း နယ်ခြားမျဉ်းကို ကျော်လာတယ်ဆိုရင်ပဲ ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ ရှေးဟောင်းစစ်ဘုရင်တစ်ပါး နာမည် ပေးထားတဲ့ Pha Maung ထိုင်းအထူးတပ်ဖွဲ့ဟာ သင်္ဘောတွေ ပေါ်ကို တက်လာပါတယ်။ ယူစင်း ၈ ပေါ်မှာ သွေးစက်တွေ ပြန့်ကျဲနေပြီး AK47 ရိုင်ဖယ် တစ်လက်ပေါ်မှာ ပုံရက်လဲနေတဲ့ လူသေအလောင်းတစ်လောင်းကို တွေ့ကြရတယ်။ သေချာစိစစ်ပြီး ကပ္ပတိန်ယန်ဒေးရီရဲ့ အလောင်းလို့ အထူးတပ်ဖွဲ့က ဆိုပါတယ်။ ဟွာပင်းပေါ်မှာ တော့

လူသူကင်းမဲ့ပြီး တစ်စပြင်လို ဖြစ်နေပါတယ်။ သဘောနှစ် စင်းပေါ်မှာ ဒေါ်လာ ၆ သန်း တန်ဖိုးရှိတဲ့ မက်တမ်ဖက်တမင်းဆေးပြား ကိုးသိန်းနှစ် သော င်း တွေ ရှိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ တခြားသဘောသား ၁၂ ဦးရဲ့ အလောင်းတွေ ကို မဲခေါင်မြစ်ထဲက ဆယ်ယူရရှိခဲ့တယ်။ အသတ်ခံရသူအများ စုဟာ ပါးစပ်ကို အဝတ်နဲ့ဆိုထားခံရပြီး မျက်လုံးကိုလည်း ပိုက်တိပ်နဲ့ ဖုံးအုပ်ခြင်း ခံထားရတယ်။ လက်တွေ ကို နောက်ပြန်ချည်ထားခံရပြီး ခေါင်းမှာ လည်း ကြီးမားတဲ့ ဒဏ်ရာကြီးတွေ ရထားကြတယ်။ တချို့ ကတော့ ခန္ဓာကိုယ်အနံ့ ကျည်ဆံတွေ ပစ်သွင်းခံထားရတယ်။ ထမင်းချက်မိန်းမနှစ် ယောက် ပါတဲ့အနက် လီယန်ဆိုတဲ့ တစ်ယောက် ကတော့ ဇက်ကျိုး နေတာတွေ ရတယ်။

ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ ပါဝင်ပတ်သက်မှု

အမျက်ချောင်းချောင်းထွက်နေတဲ့ ဘေဂျင်းဟာ ထိုင်းနိုင်ငံကို အကြီးတန်းအရာရှိတွေ စေလွှတ်ပြီး စုံစမ်းထားပါတယ်။ မူးယစ်ဆေးကုန်ကူးမှု ၊ ဓားပြတိုက်မှု ၊ ပြန်ပေးဆွဲမှု ၊ လူသတ်မှု တွေ နဲ့ စွပ်စွဲခံထားရတဲ့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေတဲ့ ရှမ်းလူမျိုး နော်လမ်းကို သူတို့သံသယရှိကြပါတယ်။ နော်ခမ်းတင် သံသယရှိတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ထိုင်းမြောက်ဘက်မြို့ ချင်းရိုင်မှာ အောက်တိုဘာ ၂၈ ရက်က Pha Maung အထူးတပ်ဖွဲ့ရဲ့ တပ်ဖွဲ့ဝင် ၉ ဦးကို လူသတ်မှု အတွက် စွပ်စွဲချက်တွေ ကို ဖြေရှင်း ဖို့ ခေါ်ယူစစ်ဆေးပါတယ်။ အောက်တိုဘာ နောက်ဆုံးပတ်မှာ ဘန်ကောက်ကို အလည်အပတ်သွားရောက်တဲ့ တရုတ်ဒုတိယကြီးချုပ် ဇန်စီပင်းက အရေး ကြီးတဲ့ ဖြစ်စဉ် ဖြစ်ကြောင်းကို အောက်ခြေကအစ ဖော်ထုတ်ရမယ်လို့ ပြောကြားသွားခဲ့ပါတယ်။ လက်တွေ့ မှာ တော့ အဖြစ်မှန်ပေါ်ပေါက်ဖို့ ခက်ခဲနေတုန်းပါပဲ။

ထိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့ ကတော့ သက်သေပေါင်း ၁၀၀ ကျော်ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းပြီး စစ်ဆေးနေတုန်းပဲ။ ဗိုလ်အဆင့်နဲ့ ဗိုလ်မှူး အဆင့် တစ်ယောက် စီပါဝင်တဲ့ အထူးတပ်ဖွဲ့ဝင် ကိုးဦး ကတော့ ရာဇဝတ်မှု စွဲချက်တွေ ရှိနေပေမယ့်လည်း လက်ရှိမှာ တော့ တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိပါတယ်။ Pha Maung အထူးတပ်ဖွဲ့ ကတော့ ထိုင်းဆိပ်ကမ်း Chiang Saen ကို ကမ်းကပ်ပြီးမှ သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ သဘောပေါ်တက်ရောက်ခဲ့တာလို့

ဆိုထားပါတယ်။

“ ပတ်ဝန်းကျင်က သက်သေတွေ ကို စစ်ဆေးပြီးတဲ့အခါ သဘောသားတွေ ကို သတ်ဖြတ်မှု မှာ ထိုင်းရဲအရာရှိတွေ ပါဝင်ပတ်သက်နေတာကို တွေ့ ရပါတယ် ” လို့ သဘောပေါ်မှာ တွေ့ ရှိရတဲ့ ဆေးပြားတွေ နဲ့ ပတ်သက်မှု ရှိ၊ မရှိ ကတော့ ရေရေရာရာ မသိရပါဘူး။

စစ်ဆေးတွေ့ ရှိတဲ့ အစီရင်ခံစာထွက်ပြီး နောက်တစ်နေ့ မနက်စောစောမှာ မြန်မာဘက်ကမ်းပေါ်ကနေ တရုတ်ကုန်သဘောလေးစင်းနဲ့ မြန်မာကင်းလှည့်လေ့တစ်စင်းကို M-79 လောင်ချာနဲ့ ပစ်တာကို ကြုံတွေ့ ရပါတယ်။ ဆယ်ရက်အကြာမှာ လာအိုကမ်းဘက်ကနေ တရုတ်သဘောတစ်စင်းကို ပစ်ခတ်မှု ကြုံပေမယ့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှာ တော့ မရှိပါဘူး။

ဘိန်းဘုရင်

နော်ခမ်းဟာ အစဉ်အလာပြောဆိုလာခဲ့ကြတဲ့ အလယ်ခေတ်ပုံစံ မူးယစ်ရာဇာ တစ်ဦး ဖြစ်ပြီး၊ သေနတ်ကိုင်တိုင်းရင်းသား ဒါဇင်အနည်းငယ်ကို ပိုင်ဆိုင်ထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပဲ စူပါပါဝါတရုတ်ဟာ သူ့ရဲ့ မဲခေါင်ရည်မှန်းချက်ကို ဖျက်ဆီးတယ်ဆိုပြီး ၄၃ နှစ် အရွယ် ရှမ်းအမျိုး သား နော်ခမ်းကို သဘောတိုက်ခိုက်မှု အတွက် ပစ်မှတ်ထားလာတာပဲ ဖြစ်တယ်။

နော်ခမ်းဟာ ဘိန်းဘုရင်ခွန်ဆာရဲ့ မော်ထိုင်းခေါ် MTA တပ်ဖွဲ့မှာ ဝင်ရောက်အမှု ထမ်းရင်း ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်သူမို့ ၁၉၉၆ မှာ ခွန်ဆာလက်နက်ချတဲ့အခါ ပြည်သူ့စစ်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာပါတယ်။ ဘိန်းဘုရင်ခွန်ဆာကို အမေရိကန်က ဆုငွေဒေါ်လာ ၂ သန်းထုတ်ထားဆဲ ၁၉၉၇ မှာ ခွန်ဆာဟာ ရန်ကုန်မှာ ကွယ်လွန် သွားပါတယ်။ ခွန်ဆာဟာ ဂိုက်ဆိုက်အပြည့်ပုံပန်းနဲ့ မီဒီယာတွေ ကို ဆွဲဆောင်စေပြီး နော်ခမ်း ကတော့ နားရွက်ကားကား၊ မျက်ခုံးထူထူ၊ ဆံပင်ဖုတ်သိုက်နဲ့ နှစ် လိုဖွယ်မျက်နှာသွင်ပြင်ရှိပြီး ဒေသခံ ဘိန်းစိုက်တောင်သူတွေ ဈေးမှန်ရအောင် အမြဲကာကွယ်ပေးသူမို့ ဒေသခံတွေ က

နော်ခမ်းကို ချစ်ခင်လေးစားမှု ရှိတယ်လို့လည်း သိရပါတယ်။

ရွှေတြိဂံဒေသဟာ ဘိန်းနဲ့ ဘိန်းဖြူတင်မကဘဲ ၁၉၉၀

နှောင်းပိုင်းလောက်ကတည်းက ရှမ်းပြည်နယ်ထဲမှာ လျှို့ဝှက်စက်ရုံတွေ ဆောက်ပြီး မက်တမ်ဖက်တမင်းဆေးပြားတွေ အမြောက်အမြား ထုတ်လုပ်ရာ ဒေသတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။ အာရှတစ်ခွင်မှာ တော့ ထိုင်းအမည် ယာဘ(Yaba) လို့လူသိများ တယ်။ ကုလသမဂ္ဂရဲ့ ၂၀၁၁ အစီရင်ခံစာအရ ဂျပန်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ထိုင်း၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအိုနဲ့ ဘရူနိုင်းတို့မှာ ယာဘဆေးပြားကို အဓိက သုံးစွဲနေကြကြောင်း ဖော်ပြထားတယ်။ နော်ခမ်း သြဇာအရှိန်အဝါ တက်နေချိန်နဲ့ ယာဘသုံးစွဲမှု အကြီးအကျယ်ပျံ့နှံ့ချိန်နဲ့ဟာသွားပြီး တိုက်ဆိုင်နေခဲ့တယ်။ နှစ် တိုင်းနှစ် တိုင်း မြန်မာကထုတ်တဲ့ ဆေးပြားသန်းပေါင်းများစွာ ဟာ မဲခေါင်မြစ်ကတစ်ဆင့် လာအိုနဲ့ ထိုင်းတို့ဆီ ပြန့်ပွားနေခဲ့တယ်။ ဒေါ်လာမြို့ မြို့ မြက်မြက်ရတဲ့ လုပ်ငန်း ဖြစ်လို့ ဒေသခံအာဏာပိုင်တွေ ကလည်း လာဘ်စားမှု အကြီးအကျယ်ပြုလုပ်ကြတယ်။

မဲခေါင်ဒေသဟာ မူးယစ်ဆေးတင်မကဘူး တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၊ လက်နက်၊

ခိုးကားနဲ့ သစ်မှောင်ခိုလုပ်ငန်းများ ကြီးစိုးရာ ဒေသလည်း ဖြစ်တယ်။ ညစ်ပတ်ပေရေနေတဲ့လှောင်အိမ်တွေ ထဲမှာ ခွေးထောင်ပေါင်းများစွာ ကိုထည့်ပြီး ဗီယက်နမ်က စားသောက်ဆိုင်တွေ ဆီ တင်ပို့တဲ့လုပ်ငန်းဟာလည်း အတော် အကျိုး အမြတ်များ တဲ့ လုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ်ရပ်တည်နေတယ်။ ထိုင်းဆောက်လုပ်ရေး နဲ့ စက်ရုံတွေ ဆီ ကာမဖျော်ဖြေဖို့ မြန်မာနဲ့ လာအို ကနေ အမျိုးသမီးလူကုန်ကူးတဲ့ လုပ်ငန်းဟာလည်း တွင် ကျယ်နေတုန်းပါပဲ။

“ နော်ခမ်းဟာ သူ့ အပိုင်နယ်မြေထဲက ဖြတ်ရင် ပိုက်ဆံတောင်းတယ် ” လို့

ရှမ်းသံတော် ဆင့် သတင်းဌာနက Kheunsai Jaiyen ကဆိုပါတယ်။ “သင်္ဘောသားတွေ ဟာနော်ခမ်းကို ပုံမှန်ပေးနေကျပိုက်ဆံမပေးဘဲ ကင်းလှည့်တိုက်ရေယာဉ်အသစ်တွေ ဆီက အကာအကွယ်ကို မျှော်လင့်ခဲ့လိမ့်မယ်”

ဟွာပင်းနဲ့ ယူစင် ၈ ကသင်္ဘောသားတွေ ကို မဲခေါင်မြစ်ထဲက ဆယ်ယူမိတဲ့ အခါ

နော်ခမ်းဟာ ပစ်မှတ် ဖြစ်လာပုံရတယ်။ နိုင်ငံခြားရေး ရာဇကော်မတီ အကြီးအကဲ တစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ ဆန်နိုင် ကတော့ တခြားမဲခေါင်ပင်လယ်ခါးပြင်တွေ က သူ့ကို တိုက်ခိုက်ကြတာကို ရည်ညွှန်ပြီး နော်ခမ်းဇာတ်လမ်းကို လုပ်ကြံဖန်တီးခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

“ နော်ခမ်းတွေ က အများ ကြီးပဲဗျ။ သူ တစ်ယောက် တည်းမဟုတ်ဘူး ” လို့ ဆန်နိုင်က ဆက်ပြောပါတယ်။ နော်ခမ်းဟာ သူတို့ဖန်တီးထားတဲ့ ဇာတ်ကောင် ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ အမှန်က မူးယစ်ဆေးကုန်ကူးမှု မှာ သေဆုံးတဲ့ သင်္ဘောသားတွေ ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ပတ်သက်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

သင်္ဘောဘယ်နေရာမှာ တိုက်ခိုက်ခံရလဲ

ချင်းမိုင်အခြေစိုက် Pha Maung အထူးတပ်ဖွဲ့ ကတော့ သူ့တပ်ဖွဲ့ဝင် ကိုးဦးကို ကာကွယ်ပြီး နော်ခမ်းကိုသာ တရားခံအ ဖြစ် ယိုးစွပ်ပါတယ်။ အထူးတပ်ဖွဲ့ဟာ စုံစမ်းမှု တွေ သာ ပြုလုပ်ပြီး အင်တာဗျူး လုပ်ဖို့ ငြင်းဆန်ထားတယ်။ အထူးတပ်ဖွဲ့ရဲ့ နိုင်ငံခြားရေး ရာဇကော်မတီကို ပေးတဲ့ အစီရင်ခံစာကိုတော့ နိုဝင်ဘာလမှာ ရိုက်တာသတင်းဌာနက ရလိုက်ပါတယ်။ အစီရင်ခံစာမှာ ဖော်ပြထားတဲ့ အထူးတပ်ဖွဲ့ရဲ့ တင်ပြချက်တွေ ဟာ ပါလီမန်ကော်မတီအကြီးအကဲ ဆန်နိုင်ရဲ့ စုံစမ်းတွေ ရှိချက်နဲ့တော့ ကွဲလွဲမှု တွေ ရှိနေပါတယ် “ ကပ္ပတိန်မပါဘဲ တန် ၂၀၀ ရှိတဲ့ သင်္ဘောကြီးကို ဘယ်လိုကမ်းကပ်မလဲ ” လို့ ဆန်နိုင်က ဆိုပါတယ်။ ချန်ရင်းပြည်နယ်ရဲ့ အကြီးတန်း ထိုင်းရဲအရာရှိ တစ်ယောက် ကလည်း အလားတူအဆိုကို ဆိုထားပါတယ်။ “ ထိုင်းနိုင်ငံ နယ်နိမိတ်ထဲကို ရောက်တဲ့အခါထိ တရုတ်သင်္ဘောသား တချို့ အသက်ရှင်နေသေးတယ် ” လို့ သူက ထပ်ဆိုပြန်ပါတယ်။ မျက်မြင်သက်သေအဆိုအရ ထိုင်းနိုင်ငံထဲ ရောက်တဲ့အခါ သင်္ဘောနှစ် စင်းဆီ အစောင့်အကြပ်လှေငယ် လေးစင်းကပ်လာပြီး ကမ်းကပ်တဲ့အခါ လူခုနစ်ယောက် လှေငယ်တွေ ဆီ ခုန်ဆင်းပြီး လှေတွေ ပြန်ထွက်ခွာ သွားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ထိုင်းရဲအရာရှိတွေ ကတော့ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီးဘာမှ မပြောနိုင်ခဲ့ပါဘူး။

လောင်းကစားအင်ပါယာ

မဲခေါင်မြစ်ရဲ့ လာအိုကမ်းဖက်မှာ Kings Romans လို့ခေါ်တဲ့ တရုတ်ကုမ္ပဏီ
ပိုင် ကာစီနိုလောင်းကစားရုံကြီး တစ်ရုံရှိပါတယ်။ ကုမ္ပဏီဟာ အထူးစီးပွားရေး ဇုန် (၆၆N) အ
ဖြစ် ဧရိယာ ၃၉၈တုရန်မိုင် ကို ပိုင်ဆိုင်ထားတယ်။ ကုမ္ပဏီအကြီးအကဲ ကတော့
ကာစီနိုသူဌေးကြီး Zhao Wei ဖြစ်တယ်။ Zhao ဟာ တရုတ်နှစ် ကူးပွဲအတွက်
လာအိုသမ္မတကို ကြိုဆိုဖို့ ရိုက်တာသတင်းဌာနနဲ့ စကားပြော ဖြစ်ပေမယ့်
ခရီးသွားမန်နေဂျာလီလင်းဂျန်က အထူးစီးပွားရေး ဇုန်ကို လေ့လာဖို့ လီကပြောပါတယ်။
လမ်းတစ်ဖက်မှာ တော့ “မူးယစ်ဆေးနှိမ်နင်းရေး ပိုင်းဝန်းလက်တွဲ ပေး” ဆိုတဲ့
နဖူးစည်းစာတန်းကြီးကို ချိတ်ဆွဲထားပါတယ်။ ကာစီနိုဝင်ပေါက်မှာ တော့ ကြီးမားတဲ့
ခြင်္သေ့ရုပ်ကြီးနှစ် ရုပ်က စောင့်ကြပ်ပေးနေပါတယ်။ မျက်နှာကျက်မှာ ရီနေဆန်းခေတ်
နံရံဆေးရေး ပန်းချီတွေ နဲ့ ခြယ်မှုန်ထားတယ်။ အဆောက်အအုံမြေအောက်ခန်းမှာ
ကာရာအိုကေနဲ့ အနိပ်ခန်းတွေ ရှိပါတယ်။ သေနတ်ပစ်လေ့ကျင့်ဖို့ AK 47 နဲ့ M 16
ရိုင်ဖယ်တွေ ချထားတဲ့သေနတ်ပစ်ကွင်းရှိပြီး တိရစ္ဆာန်ရုံတစ်ခုလည်း တွေ့ခဲ့ရတယ်။ “
တစ်နေ့ကို လူတစ်ထောင်လောက်ကာစီနိုကို လာကြတယ်” လို့ လီက ပြောပါတယ်။
(လာအိုမှာ ရော၊ တရုတ်မှာ ပါ လောင်းကစားခြင်းဟာ တရားမဝင်ဘူးလို့
ဥပဒေထုတ်ထားတယ်) လောင်းကစားရုံကြီးမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့ အလုပ်သမား ၃၀၀၀ထဲမှာ
တရုတ်အလုပ်သမားက ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီးကျန် တာတွေ ကတော့ ထိုင်း၊ မြန်မာနဲ့
လာအိုနိုင်ငံသားတွေ ဖြစ်တယ်။ လောင်းကစားခိုင်းအများ စုဟာ တရုတ်တွေ ဖြစ်ပြီး
လောင်းကြေးအ ဖြစ် ယွမ်သို့ မဟုတ် ဘတ်နဲ့ လောင်းကစားကြတယ်။ တရုတ်ဖုန်းတွေ
ကိုင်ကြပြီး လမ်းအမှတ်အသားတွေ ကို တရုတ်နဲ့အင်္ဂလိပ်လို ရေး ထိုးထားတယ်။
လောင်းကစားရုံဧရိယာကို လာအိုပြည်သူ့တပ်မတော် က ကာကွယ်ပေးတယ်လို့
လီကပြောပေမယ့် ရိုက်တာသတင်းဌာန ရောက်နေတဲ့ အချိန်မှာ
တရုတ်ရဲကားတစ်စင်းကင်းလှည့်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ တရုတ်သင်္ဘောသား ၁၃ ဦး
အသက်ခံရတဲ့ကိစ္စ မေးမြန်းတဲ့အခါ လီရဲ့ မျက်တောင်မှာ မျက်ရည်တို့ စိစွတ်လာပါတယ်။ “
ငါနဲ့ တစ်နိုင်ငံတည်းသားတွေ အတွက် ငါအရမ်းဝမ်းနည်းရပါတယ်” လို့လီကပြောပေမယ့်
ဒါဟာ သူတို့ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းနဲ့ မပတ်သက်ဘူးလို့ ယုံကြည်နေပါတယ်။ “ ငါတို့ ဒီကိစ္စနဲ့

မဆိုင်ဘူးဆိုတာ လူတွေ သိတယ် ”

ဒါပေမယ့် နော်ခမ်းကိစ္စမှာ ကုမ္ပဏီအနေနဲ့ ပွက်ကာသီကာ
ဘေးလွတ်သွားတယ်လို့ ပြောရမယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ဧပြီက ကာစီနိုလေ့ တစ်စင်းကို နော်ခမ်းတို့နား၊
စမ်ပူကျွန်းနားမှာ ဖမ်းမိသွားပြီး သင်္ဘောသား ၁၉ ဦးအတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ
ခုနစ်သိန်းသုံးသောင်းသုံးထောင်ကို ကုမ္ပဏီဥက္ကဋ္ဌက ပေးခဲ့ရသေးတယ်။ စက်တင်ဘာမှာ
လာအိုနဲ့ တရုတ်အရာရှိတွေ ရဲ့ စစ်ဆင်ရေး တစ်ရပ်မှာ လောင်းကစားရုံဧရိယာအတွင်း :
ယာဘဆေးပြား ၂၀ အိတ် (ကာလတန်ကြေး အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၆ သန်းဖိုး) တွေ
ရှိရတယ်လို့ ထိုင်းမီဒီယာက ထုတ်ပြန်ပါတယ်။ လီ ကတော့ ယာဘဆေးပြားတွေ မှု
နဲ့ပြန်ပေးဆွဲတာတွေ ကို မဟုတ်ကြောင်း ငြင်းဆိုပါတယ်။ ကာစီနိုဥက္ကဋ္ဌ Zhao Wei က
သူနော်ခမ်းကို မကြားဖူးဘူးလို့ဆိုပါတယ်။

တရုတ်ရဲ့ အဝေးအခြေစိုက်စခန်း

လျှို့ဝှက်ချက်တိုင်းဟာ အထူးစီးပွားရေး ဇုန်ရဲ့ အနာဂတ်ရည်မှန်းချက်တွေ ပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာဟာကျယ်ဝန်းပြီး မဟာဗျူဟာကျတာကြောင့် တစ်ချိန်မှာ
တရုတ်စစ်တပ်ရဲ့ အခြေစိုက်စခန်းတစ်ခု ဖြစ်လာလိမ့်မယ်လို့ Chiang Rai က
ထိုင်းအရာရှိက ပြောပါတယ်။ တရုတ်ဟာ မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းမှာ ခြေကုပ်ယူဖို့ပြင်ဆင်နေပါတယ်။
မြန်မာနဲ့ထိုင်းမှာ စီးပွားရေး ဇုန် တည်ဆောက်ဖို့ တရုတ် အနောက်တောင်ပိုင်းရဲ့
ထွက်ပေါက်ဒေသကို လုံခြုံမှု တိုးမြှင့်ပြီး အကာအကွယ်ပေးဖို့ကို တရုတ်ကြိုး
ပမ်းအားထုတ်နေပါတယ်။ ရွှေတြိဂံ အထူးစီးပွားရေး ဇုန်ဟာ တရုတ်ရဲ့
အဝေးအခြေစိုက်စခန်းအဖြစ် ဒုတိယမွေးရပ်မြေ ဖြစ်ရင် တရုတ်သင်္ဘောသား ၁၃ ဦးရဲ့
အတိတ်က ရွက်လွှင့်နိုင်ခဲ့တဲ့ခရီးအဖြစ် လွမ်းဆွေးနာကျင်စဖွယ်ကောင်းပါတယ်။

“ ငါတို့ လုံခြုံရေး အတွက် စိုးရိမ်တယ်။ တရုတ်သင်္ဘောတွေ ကင်းလှည့်နိုင်ဖို့
ငါတို့ ကြိုးပမ်းနေတယ် ” လို့ကုန်တင်ချလုပ်နေတဲ့ သင်္ဘောသားဒန်က ပြောပါတယ်။
တစ်ပြည်တည်းသား သင်္ဘောသား ၁၃ ဦး အသတ်ခံရတဲ့ကိစ္စမေးမြန်းကြည့်တဲ့အခါ “
ထိုင်းစစ်သားကိုးယောက် က သူတို့အပြစ်ကို ဝန်ခံပြီးသွားပြီ။ လူသတ်မှု အတွက် သူတို့ဟာ

တာဝန်ယူရလိမ့်မယ် ” လို့ ပင့်သက်ချရင်းပြောပါတယ်။

“ ငါတို့ အမှန်တရားပဲလိုချင်တယ်၊ ဒါပဲ အရေး အကြီးဆုံးမဟုတ်လား ”

မဲခေါင်မြစ်ထဲ ရွက်လွှင့်သွားတဲ့ ဟောင်လီသင်္ဘောကြီးမထွက်ခွာခင်

သင်္ဘောသားဒန်းပြောခဲ့တဲ့ စကားပါ။ ကြည့်နေရင်းမှာ ပဲ သင်္ဘောက မြင်ကွင်းထဲက

ပျောက်ကွယ် သွားပါတယ်။

Ref; [Jn Mekong, Chinese Murders and bloody diplomacy]

(Reporting By Andrew R.C Marchall, editing by Jason Szep,

Bill Tarrant and Mike Williams) Source : Reuters

*

အခန်း(၂)

မြေသိမ်းစီးပွားရေး လုပ်ငန်းကြီးများ နှင့် ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲ

စစ်အာဏာရှင်စနစ်ဟောင်း လက်ထက်မှစ၍ ယနေ့ကာလအထိ မြန်မာနိုင်ငံ အနှံ့အပြားတွင် အုန်းအုန်းထပေါ်ပေါက်နေသော မြေယာသိမ်း ပြဿ နာ စီးပွားများ ကြောင့် ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲတွင် လက်ရှိအာဏာရ ပြည်ခိုင်ဖြိုး ပါတီ အနေနှင့် ထောက်ခံမှု အကြီးအကျယ် ကျဆင်းနိုင်ကြောင်း ပညာရှင်များ က သုံးသပ်လျက်ရှိကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေ သန်း ၆၀ တွင် မြေမဲ့ယာမဲ့ လူဦးရေ သုံးပုံတစ်ပုံ ရှိသည်။ မြေယာသိမ်းပြဿ နာများ မပြီးနိုင် မစီးနိုင် ဖြစ်ပွားနေသော ဒေသများ သည် အများ အားဖြင့် ကျေးလက် ဒေသများ တွင် ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေ သန်း ၆၀ ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျေးလက်ဒေသတွင် နေထိုင်ကြသည် ဖြစ်၍ မြေယာအဓမ္မသိမ်းပိုက်မှု ပြဿ နာများ ကို ၂၀၁၅ မတိုင်ခင် ပြေလည်အောင် မဖြေရှင်းနိုင်ပါက လက်ရှိအစိုးရပြည်ခိုင်ဖြိုး ၊ ပါတီသည် ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆိုးကျိုး တစ်စုံတစ်ရာ ရိုက်ခတ်မှု ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ပြဋ္ဌာန်းထားသော မြေယာမြေ ဥပဒေသည်လည်း ကျောမွဲနင်းပြားတောင်သူများ ကို ကာကွယ်ပေးမှု အားနည်းပြီး ချမ်းသာပြီးရင်း ချမ်းသာနေသော ၊ အာဏာပိုင်နှင့် နီးစပ်သော ခရိုနီ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ ကိုသာ တရားဝင် မြေပိုင်ဆိုင်မှု များ တိုးပွားအောင် လမ်းဖွင့်ပေးထားသကဲ့သို့ ရှိသည်။ အဓမ္မသိမ်းယူခြင်းဆိုသော အဓိပ္ပာယ်အရ စာရွက်စာတမ်းခိုင်မာစွာ ဖြင့် မြေများ ကို ထပ်မံပိုင်ဆိုင်ခွင့် (ရှိပြီးမြေများ ကိုတရားဝင်ပြု လုပ်ခွင့်) စသည့် အခွင့်အလမ်းများ ကို ပေးထားသလိုရှိသည်။ ယခင်အစိုးရ လက်ထက်က တပ်မတော် အတွက် ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် လျော်ကြေးမပေးဘဲ သိမ်းယူထားသော မြေများ သည် အစိုးရသစ်၏ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အစီအမံကြောင့် မြေလိုအပ်နေသော ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများ ၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်မည့် သူများ အတွက် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ နှင့် ယှဉ်လျှင်ပင် အလွန်ဈေးကြီးမြင့်သော မြေကွက်များ ဖြစ်နေပေသည်။ မြေကိုထိလျှင် ပြည်သူ့မျက်နှာပင် မကြည့်နိုင်တော့သော လောဘဇောများ ကြောင့်

နိုင်ငံအတွင်းတွင် ပဋိပက္ခများ အဆက်မပြတ်ဆိုသလို ဖြစ်နေသည်ကို ကမ္ဘာ့သတင်းစာမျက်နှာများ တွင် ပင် မကြာခဏ ဖော်ပြလာရသည်အထိ ဖြစ်လာသည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး နှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၏ ၂၀၁၀ ဇန်နဝါရီ အစီရင်ခံစာအရ ကုမ္ပဏီပေါင်း ၂၁၆ ခုက နိုင်ငံတော် ၏ အထူးအခွင့်အရေး တစ်ရပ်အဖြစ် မြေဧကပေါင်း ၁ ဒသု မ ၇ သန်း (တစ်ဒသု မ ၃ နှစ်သန်း) ရရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၉၀ နှစ် ပိုင်းများ အတွင်းတွင် ထိုအငြင်းပွားစရာ မြေသိမ်းမှု များ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး အထူးသဖြင့် တရပ်နယ်စပ် ကချင်ပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ထိုင်းနယ်စပ်တလျှောက် ကရင်ပြည်နယ်နှင့် မွန်ပြည်နယ်များ တွင် အများ ဆုံး ဖြစ်ပွားသည်ဟု ဆိုပါသည်။

တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်များ နှင့် တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားရာ နယ်မြေများ တွင် တပ်စခန်းများ ဆောက်ရန်နှင့် တိုက်ပွဲအတွက် အသုံးချမည့် လမ်းများ ဖောက်လုပ်ရန်အတွက် အဆိုပါ မြေသိမ်းမှု များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်ချို့မြေများ ကိုမူ စစ်တပ်စီးပွားရေး လုပ်ရန်နှင့် ခရီးနီများ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကြီးများ လုပ်ကိုင်ရန် သိမ်းယူပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ စီးပွားရေး အတွက် မြေသိမ်းမှု များ မှာ မူ စစ်ကိုင်းတိုင်းနှင့် ဧရာဝတီတိုင်းတို့တွင် အများ ဆုံး ဖြစ်သည်။

ကရင်၊ ရှမ်း၊ မွန် လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့များ ဖြစ်သည့် (KHRG), (SHRF), (HURFOM), နှင့် နိုင်ငံတကာ(ဗီအီးအေ) အဖွဲ့အစည်းများ မှလည်း ၁၉၉၀ ခုနှစ် ကတည်းက အကြိမ်ကြိမ်မှတ်တမ်းမှတ်ရာများ ပြုစုပြီး မြေသိမ်းယူမှု စာရင်းများ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အစိုးရသစ်၏ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ဖော်ဆောင်မည့် အခင်းအကျင်းသစ်တွင် ပင် ရခိုင်ပြည်နယ်၌ စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်းများ မျှော်ကိုးပြီး မြေသိမ်းမှု များ ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိနေသေးသည်။ ယခင်အစိုးရ၏ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍဖွင့်လှစ်ပေးမှု တွင် စီးပွားရေး စီမံချက်များ အတွက် ရည်ရွယ်ပြီး သိမ်းယူခဲ့သော မြေများ သည် စီမံချက်များ အဖြစ် အကောင်အထည် မပေါ်လာခဲ့ဘဲ တစ်ချို့မြေများ ကို မူလပိုင်ရှင်များ အား အငှားလုပ်ကိုင်ခွင့် ပြန်လည် ခွင့်ပြု ထားခြင်းမျိုးရှိခဲ့သည်။ လယ်သမားများ မှာ ကိုယ့်ဆီမှ လုယူသွားသော အစာကို ပြန်တောင်းရသည့်သဘောပင် ဖြစ်နေသည်။ လက်ရှိကာလ မြေဈေးများ ကြီးမြင့် ချိန်တွင်

ဥပဒေနားမလည်သော လယ်သမားများ ၏ မသိနားမလည်မှု ကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ စာရွက်စာတမ်း အခိုင်အမာ ရယူထားသော ခရီနီ၊ အာဏာပိုင်များ မှ မြေများ ကို ပြန်လည်သိမ်းယူသော ပဋိပက္ခများ မှာ အများစု ဖြစ်သည်။ ယခင်အစိုးရလက်ထက်တွင် ထိုမတရားမှု ကို ကန့်ကွက်တောင်းဆိုလျှင် ခြိမ်းခြောက်ခံရသည်။ ရာဇဝတ်မှု မြောက်သည်။ အမှန်တရားအတွက် ထောင်တံခါးများ ဖွင့်လှစ်ထားခဲ့သည်။ ယခင်အစိုးရ၏ ဤဆိုးမွေကိုဆက်ခံရသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အစိုးရအနေဖြင့် မြေအဓမ္မသိမ်းပိုက်မှု အတွက် ဆန္ဒထုတ်ဖော်ပွဲများ ကို ရှေ့လျှောက်လည်း ဆက်တိုက်ဆဲသလို ကြုံရနိုင်ပါသည်။

တပ်မတော် ပိုင် မြန်မာ့စီးပွားရေး ဦးပိုင် လီမိတက်နှင့် တရုတ်လက်နက် ကုမ္ပဏီလက်အောက်ခံ ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီတို့ အကျိုးတူ ပူးပေါင်းပြုလုပ်သော စစ်ကိုင်းတိုင်း ကြေးနီစီမံကိန်းအတွက် ဒေသခံရွာ (၃) ရွာအား အင်အားသုံးဖယ်ရှားခံရခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြမှု များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် သံဃာတော် များ မီးလောင်ဗုံးဖြင့် ပစ်ခတ်ခံရသော အဓမ္မမှု ကြီး ကမ္ဘာသိ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသည်။ (လက်ရှိထွက်လာသော အစီရင်ခံစာတွင် ဖော့စရပ်ပါသော စစ်တပ်များ တွင် သာသုံးသော မီးလောင်ဗုံးကို ရဲတပ်ဖွဲ့အနေနှင့် အသုံးပြုခဲ့သည် ဟူသော ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဦးဆောင်သော စုံစမ်းရေး ကော်မတီက ထုတ်ပြန်ကြေငြာခဲ့ပါသည်။ စကားချပ်။ ။)

မန္တလေးတိုင်းတွင် လည်း Bureau of Air Defense နှင့် High Tech ကုမ္ပဏီတို့ကို ပိုင်ဆိုင်သော သူဌေးကြီး ဦးအိုက်ထွန်း၏ ဥပဒေမဲ့ သိမ်းယူထားသည်ဟု ဆိုသော မြေဧက ၄၀ ကိစ္စ ပြဿနာ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိပါသည်။ ၁၉၉၆ တွင် စစ်တပ်မှ သိမ်းယူထားပြီး ၂၀၀၄ ခုနှစ် တွင် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင် တစ်ယောက် ကို ရောင်းချခဲ့သော မြေဧက များ နှင့် ပတ်သက်ပြီး ရော့ဘတ်တိုင်း မအူပင်မြို့ နယ်တွင် ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ဒေသခံများ ပဋိပက္ခအကြီးအကျယ် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထို ပဋိပက္ခတွင် တစ်ယောက် သေဆုံးပြီး ရဲတပ်ဖွဲ့ ၀၄ နှင့် ဒေသခံအများ အပြား အဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ထို နိုင်ငံသို့ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားချိန်တွင် ပဋိပက္ခနှိမ်နင်းရေး ရဲတပ်ဖွဲ့အကြီးအကဲက သူ၏ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ အား ပဋိပက္ခနှိမ်နင်းနည်း လက်တွေ့ သင်ကြားပြသနေပုံ (ဘယ်သို့ ဘယ်ပုံ လူတို့ကို

ရိုက်နှက်ရသည်ကို နှိမ်နင်းရေး တုတ်တစ်ချောင်း ကိုင်ပြီး လက်တွေ့ ပြသနေခြင်း ဖြစ်သည်။) ထိုဒီဒီယိုဖိုင်မှာ အင်တာနက် စာမျက်နှာထက်တွင် ပျံ့နှံ့ခဲ့ပြီးနောက် မအူပင် ပဋိပက္ခသတင်းမှာ ကမ္ဘာ့ထိတိုင်အောင် ပျံ့နှံ့သွားခဲ့သည်။ မြေပြဿ နာမှာ မြန်မာပြည်အတွက် အတော်ပင် ခေါင်းခဲစရာ ပြဿ နာတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။

၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေတွင် “ နိုင်ငံတော် သည် မြေပေါ်၊ မြေအောက်၊ လေထု၊ မြေထု ၏ မူလပိုင်ရှင် ဖြစ်သည် ” ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ထိုအချက်အရ ဗဟိုအစိုးရ ခန့်အပ်ထားသော ဒေသခံ အာဏာပိုင်မှ မြေငှားရမ်းခွင့်ကို အာမခံ ပေးရသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် မတ်လတွင် မြေယာဥပဒေ နှစ် ၃ ပေါ်ထွက်လာသည်။ ထိုဥပဒေအရဆိုလျှင် အထောက်အထား အခိုင်အမာဖြင့် ပိုင်ဆိုင်ထားသော မြေပိုင်ရှင်များ ကို အကာအကွယ် အပြီးပေးထားပြီး မြေပိုင်ရှင် ခရိုနီ ကြီးများ သည် ဥပဒေအကာအကွယ် ယူ၍ အကျူးစီးပွားများ စတက်တပိုး တိုး၍ ပို၍ ပို၍ ချမ်းသာကြွယ်ဝလာဖို့သာ လမ်းမြင်ပါသည်။ မြေသိမ်းမှု များ ဆက်လက်တိုးပွားလာနိုင်ပြီး မြေကို လိုသလို ဈေးကစားကြိုး ကိုင်၍ ရအောင် ဥပဒေကို လက်တလုံးခြား လုပ်မှု များ ပေါ်ပေါက်လာဖို့သာ ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပါသည်။”

မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းထားသော်လည်း ကော်မတီသည် လယ်သမားများ ကို ကိုယ်စားပြုမှု အဂတိလိုက်စားမှု များ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ မြေပိုင်ရှင် ခရိုနီများ အတွက် အခွင့်အလမ်းများ ကို ပိုမိုဇောင်းပေးထားပြီး လယ်သမားများ မှတ်ပုံတင်ခွင့် စသော လယ်သမားအခွင့်အရေး များ ကိုလည်း ဟန့်တားထားသလို ဖြစ်နေပါသည်။

မြေယာစီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်တာများ တရားမျှတစွာ လုပ်ဆောင်ရန် ယုံကြည်စိတ်ချရသော တရားရုံးများ ၏ အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း ထည့်သွင်း တွက်ချက်ရမည် ဖြစ်သည်။ လက်ရှိစနစ်တွင် လယ်သမားများ သည် တရားဥပဒေ၏ အကာအကွယ်ရမှု နည်းပါးလျက်ရှိသည်။ စစ်တပ်ပိုင် ကုမ္ပဏီများ အပြင် အပေါင်းအပါ ခရိုနီများ ပိုင်မြေများ နှင့် ပတ်သက်၍ ဒေသခံမြေသိမ်းခံလယ်သမား၊ ပြည်သူများ နှင့် အာဏာပိုင်တို့ ပဋိပက္ခ ဖြစ်တိုင်း အာဏာပိုင်များ သည် ဥပဒေမဲ့လုပ်ရပ်ဆိုသော

ခေါင်းစဉ်အောက်တွင် ပြည်သူ့ကို အကြမ်းဖက်ဖွဲ့ခွင်းသည်ကို မကြာသေးခင်ကာလအဖြစ် အပျက်များ က သက်သေခံလျက်ရှိသည်။ အခြေခံဥပဒေအရ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ခွင့်ပေးထားပြီး ထိုဆန္ဒဖော်ထုတ် ခွင့်များ ကိုပင် ဥပဒေဖြင့် ပြန်လည်ထိန်းချုပ်ပြီး တားဆီးဟန့်တား ဖြုခွင်းခြင်းများ ကို ထောက်ရှုလျှင် အခြေခံဥပဒေပါ အခွင့်အရေး ကို ဥပဒေတစ်ရပ်ပြဌာန်းပြီး ပြန်လည်ပိတ်ပင်လိုက်သည့်သဘော သက်ရောက်နေပါသည်။

မြေသိမ်းယူမှု ပြဿနာသည် လက်ရှိအစိုးရ၏ နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနှင့် စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု နှစ် ရပ်လုံးအပေါ် များစွာ အကျပ်အတည်း ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသော ကျေးလက်နေ ပြည်သူတို့၏ မဲရရှိဖို့ရန် ၂၀၁၅ မတိုင်မီ နေပြည်တော် အနေဖြင့် မြေယာပြဿနာကို အထူးအာရုံစိုက်အလေးထားသင့်ပါသည်။ ၂၀၁၂ ခုလိုင်လတွင် တော့ ပါလီမန်အနေဖြင့် မြေယာစုံစမ်းရေး ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ပြီး ကော်မတီအနေဖြင့် ရခိုင်၊ ကရင်၊ မွန်နှင့် တနင်္သာရီ ဒေသများ သို့ သွားပြီး မြေယာ သိမ်းဆည်းမှု အခြေအနေများ ကို အစီရင်ခံနိုင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ ၏ အကြံပြုချက်အရမူ မြေယာကိစ္စတွင် အစိုးရတစ်ခုတည်းသာမက အတိုက်အခံပေါ်တီများ၊ နိုင်ငံတွင်းရှိ အဆင့်ဆင့် အမျိုးမျိုး နယ်ပယ်အမျိုးမျိုး မှ အဖွဲ့အစည်းအားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်သင့်သည်ဟု ဆိုသည်။

လူရည်လည်သော စီးပွားရေး ခရိုနီ တချို့ကမူ မြေသိမ်းမှု ပြဿနာတွင် လူထု၏ အာဇာနည်ကို သဘောပေါက်နားလည်ဟန် ရှိသည်။ အခင်းအကျင်းသစ်တွင် ခရိုနီများ သည် သူတို့၏ ပုံရိပ်ကို လူမြင်ကောင်းအောင် ကြိုးစားချင်ပုံရပါသည်။ ဒီဇင်ဘာတွင် စစ်တပ်နှင့် ပတ်သက်ဆက်နွှယ်မှု ရှိသော ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်တစ်ဦးမှ ဧရာဝတီ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တွင် သိမ်းယူထားခဲ့သော မြေဧက ၁၀၆ ဧက (တစ်ရာခြောက်ဧက) အတွက် လယ်သမား ၁၃ ဦးအား အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၈၃၈,၀၀၀ (ရှစ်သိန်းသုံးသောင်းရှစ်ထောင်) လျော်ကြေးငွေပေးအပ်ခဲ့သည်။ ယင်းကုမ္ပဏီနှင့် ကုမ္ပဏီ ၁၅ ခု ပူးပေါင်းပြီး ရန်ကုန်မြို့၊ ဒဂုံဆိပ်ကမ်းမြို့နယ်မှ မြေများ ကိစ္စကလည်း သတင်းရပ်ကွက်တွင် ပျံ့နှံ့လျက်ရှိသည်။ အဆိုပါ ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ စီးပွားရေး ဒဏ်ခက်မှု ခံထားရဆဲ

စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင် တစ်ယောက် လည်း ဖြစ်သည်။

နစ်နာသူပြည်သူများ ကို မြေယာအခွင့်အရေး အတွက် အာမခံချက်ပေးပြီး ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသော ပြည်သူတို့၏ အကျိုးကို ဆောင်ပေးခြင်းဖြင့် သာ ပြည်ခိုင်ဖြိုး ပါတီအတွက် ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပြည်သူ့ထောက်ခံမှု အပြည့်အဝ ရရှိထားသော NLD ပါတီအား ယှဉ်နိုင်ဖို့ရန်အတွက် အထောက်အပံ့ကောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်လာနိုင်ပါလိမ့်မည် ။

“ မြေတွေ ကုန်ရင် လေကိုတောင် သူတို့ သိမ်းယူကြလိမ့်မယ် ” မြေသိမ်းယူမှု မှန်လည်းမှန်ပါသည်။ မိုဘိုင်းဖုန်း နံပါတ်တစ်ခုကို ငှားရမ်းခ ကျပ် တစ်ဆယ့်ငါးသိန်းခွဲ သတ်မှတ် ရောင်စားခဲ့ပြီး ပြင်ပ ပေါက်ဈေး သိန်း ၄၀ ဝန်းကျင် ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်၍ ကိုယ်ကျိုး ရှာခဲ့ခြင်းသည် လေကို သိမ်းယူခြင်း၊ လေကိုရောင်စားခြင်းတစ်မျိုး ပင် ဖြစ်ပါသည်။

Ref : Land grabbing as big business in Myanmar By Brain McCartan, March, 8, 2013

*

အခန်း(၃)

ခရီးနီများ ပိုင်မြေများ နှင့် ပတ်သက်၍

ဒေသခံမြေသိမ်းခံလယ်သမားများ ၊

ပြည်သူများ နှင့် အာဏာပိုင်တို့

ပဋိပက္ခ ဖြစ်တိုင်း အာဏာပိုင်များ သည်

ဥပဒေမဲ့လုပ်ရပ်ဆိုသော ခေါင်းစဉ်အောက်တွင်

ပြည်သူကို အကြမ်းဖက်ဖွဲ့ခွင်းသည်ကို

မကြာသေးခင်ကာလအ ဖြစ်အပျက်များ က

သက်သေခံလျက်ရှိသည်။

တရုတ်၏ ၂၀၁၅ မျှော် မြန်မာဆိုင်ရာ ဗျူဟာ

အပေါ်ယံတည်ငြိမ်နေဟန်ရှိတဲ့ ပြဇာတ်ဆန်ဆန် အခင်းအကျင်းများ နဲ့

မြန်မာ့နိုင်ငံရေး ကကြိုး ကကွက်တွေ ဟာ စည်းချက်မငြိမ်သေးပါဘူး။ အပြောင်းအလဲကာလ

တစ်လျှောက်လုံး ဇယ့်ဆက်သလို ဆက်တိုက် ဖြစ်ပွားနေတဲ့ ပဋိပက္ခတွေ နဲ့ နက်ရှိုင်းတဲ့

အကြောင်း အရင်းခံတွေ ကလည်း ပျောက်ဆုံးနေဆဲပါပဲ။ ရှေ့ကိုနှစ် လှမ်းတိုးပြီး၊

နောက်တစ်လှမ်း ပြန်ပြန်ဆုပ်နေတဲ့ မှန်းဆရ ခက်ခဲနေဆဲ ဖြစ်တဲ့ မြန်မာ့နိုင်ငံရေး

အရွေ့ရလားရာကို ပညာရှင်တွေ လည်း အပ်ကျမပ်ကျ ကောက်ချက်ချလို့ မရနိုင်ခဲ့ပါဘူး။

ပညာရှင် အသိုင်းအဝိုင်းမှာ တော့ လက်ရှိ မြန်မာ့နိုင်ငံရေး အခြေအနေကို သုံးသပ်ကြရာမှာ “

စောင့်ကြည့်အကဲခတ်နေတယ်” ဆိုတဲ့ စကားလုံးက ရေပန်းအစားဆုံး ဖြစ်နေပါတယ်။

စောင့်ကြည့် အကဲခတ်ကြတဲ့ ကဏ္ဍများ မှာ တရုတ် Factor ကလည်း အရေး ပါတဲ့ အပိုင်းက

ပါဝင်နေပါတယ်။

ဒေသတွင်း : သြဇာတည်ဆောက်မှု ပျက်ပြားမှာ တရုတ်စိုးရိမ်

တရုတ်ရဲ့ အမေရိကန် အပေါ် စိုးရိမ်မှု ကို မြင့်တက်လာစေတဲ့ အဓိက အကြောင်းရင်း ကတော့ ဝါရှင်တန်ရဲ့ အာရှပစိဖိတ် ပေါ်လစီ အရွေ့အပြောင်းကြောင့် ပါပဲ။ တောင်တရုတ်ပင်လယ် အရေး မှာ ဒေသတွင်း :က ဖိလစ်ပိုင်၊ ထိုင်း၊ စင်ကာပူ တို့အပြင် ဩစတေးလျနဲ့ ရေတပ်ချင်းပူးပေါင်း စစ်ရေး လေ့ကျင့်မှု တွေ ဟာ တောင်တရုတ်ပင်လယ်ကို ထိန်းချုပ်ဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့ တရုတ်အတွက်တော့ ပထဝီနိုင်ငံရေး စိုးရိမ်ရေမှတ်ကို ရောက်လာပြီလို့ အခိုင်အမာ ယုံကြည်သွားစေပါတယ်။ တရုတ်ရဲ့ ပထဝီနိုင်ငံရေး စိုးရိမ်ရေမှတ်ကို ထပ်ပြီး ပူပန်စရာ ဖြစ်စေတာ ကတော့ အမေရိကန် - မြန်မာ ဆက်ဆံရေး ပါပဲ။ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး အမှတ်သင်္ကေတ ဖြစ်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး နိဗ္ဗာန်ဆုရောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နေအိမ်အကျယ်ချုပ်က လွတ်မြောက်ပြီးနောက်ပိုင်း အနောက်ကမ္ဘာရဲ့ လက်ကမ်းကြိုဆိုမှု နဲ့အတူ သူမရဲ့ အနောက်ကမ္ဘာခရီးစဉ်တွေ မှာ နွေးထွေးစွာ ကြိုဆိုခံရမှု ၊ ဂုဏ်ပြုခံရမှု တွေ နဲ့ သံတမန်ဆက်ဆံရေး မဆန့်ကျင်ဘက် အနောက်ကမ္ဘာ ရဲ့ လှိုက်လှဲတဲ့ ထိတွေ့ ဆက်ဆံရေး တွေ က မြန်မာအစိုးရ နဲ့ တရုတ်တို့ကို အံ့သြမင်တက်စေခဲ့ပါတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ရဲ့ ဆွေဆောင် လွှမ်းမိုးအား ကြီးမားလှတဲ့ ပုံရိပ်ကြောင့် ပဲ အနောက်ကမ္ဘာနဲ့ လမ်းပွင့်သွားတဲ့ မြန်မာအစိုးရသစ်ရဲ့ အမေရိကန်အပါအဝင် အနောက်ကမ္ဘာနဲ့ ထိတွေ့ ဆက်ဆံမှု တိုးမြှင့်လာခြင်းတွေ ကလည်း တရုတ်ကို နိုင်ငံရေး သော က ပွားစေခဲ့ပါတယ်။

တရုတ်နိုင်ငံ ကတော့ အမေရိကန် - မြန်မာ ဆက်ဆံရေး တိုးမြှင့်လိုက်ခြင်းအပေါ် အသိအမှတ်ပြုထောက်ခံတယ်လို့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ပေမယ့် ဒါဟာ သံတမန်ရေး လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် နည်းလမ်းတစ်ခုသာ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွမ်းကျင်သူတွေ က ဆိုပါတယ်။ တရုတ်ရဲ့ စွမ်းအင်ဗျူဟာမှာ ထိပ်တန်းအဆင့်ဝင်တဲ့ မြစ်ဆုံစီမံကိန်းကို မြန်မာ သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်က ဆိုင်းငံ့လိုက်ခြင်းအပေါ်မှာ တရုတ်အစိုးရဟာ အရှိက်ထိ သွားပါတယ်။ ၂၀၁၁၊ မေလမှာ တင် သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်ရဲ့ ဘေဂျင်းခရီးစဉ်မှာ နှစ် နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေး ကို သစ္စာခံနိုင်ငံသဘောမျိုးကနေအဆင့်မြှင့်ပြီး “ မဟာဗျူဟာကျကျမိတ်ဖက်နိုင်ငံ ” အ ဖြစ် နိုင်ငံရေး ရှေ့ခရီးဆက်ကြဖို့ နှစ် နိုင်ငံ သဘောတူ လက်မှတ်ရေး ထိုးခဲ့ကြပါသေးတယ်။

တရုတ်ရဲ့ သမုဒ္ဒရာနစ် စင်းပေါ်လာစီကို အထောက်အပံ့ပေးပြီး စွမ်းအင် အကျိုးစီးပွားနဲ့ ပထဝီ နိုင်ငံရေး အရ ဗျူဟာအကျဆုံးလို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ ကျောက်ဖြူကနေ ကူမင်းအထိ သွယ်တန်းမယ့် ရွှေဂကိစ် သဘာဝ ဓာတ်ငွေ့နဲ့ ရေနံပိုက်လိုင်း စီမံကိန်းဟာ ၂၀၁၃ မေလမှာ လုပ်ငန်းစတင် လည်ပတ်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပိုက်လိုင်းတလျှောက် ဒေသတွေ ဖြစ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း၊ ကချင်ပြည်နယ် နဲ့ ရှမ်းပြည်နယ်တွေ မှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ ပဋိပက္ခတွေ နဲ့ စစ်ပွဲတွေ က တရုတ်အတွက် အတော် ကို ခေါင်းခဲစရာ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါ့အပြင် မြန်မာ့ ရေအားလှုပ်စစ် ကဏ္ဍမှာ အမြောက်အမြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားပြီး မြန်မာ့ သယံဇာတတွေ အပေါ်မှာ လည်း ကြီးစွာ သော အကျိုးစီးပွားတွေ ဖြစ်ထွန်းနေတဲ့အပြင် မြန်မာ ဟာ တရုတ်ရဲ့ အကြီးဆုံး ကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံလည်း ဖြစ်နေပြန်ပါတယ်။ တရုတ်အနေနဲ့ ကတော့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ တစ်နေ့တစ်လုံး ရွှေဥ အပေးနေတဲ့ မဟာဗျူဟာကျကျ ငန်းကြီးတစ်ကောင်ပါပဲ။ ဒါကြောင့်ပဲ တရုတ်အကျိုးစီးပွားတွေ ခိုင်မာစိတ်ချရဖို့ ဘေဂျင်းဟာ မြန်မာ နဲ့ ဆက်ဆံရေး ခိုင်မာဖို့ ခြေလှမ်းတွေ လှမ်းလာပါတယ်။

၂၀၁၃၊ မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့မှာ တရုတ်သမိုင်းမှာ ပထမဦးဆုံး အ ဖြစ် အာရှရေး ရာ အထူး သံတမန်တစ်ဦးကို ခန့်အပ်ခဲ့ပြီး မြန်မာ့ရေး ရာကိစ္စတွေ ကို အဓိက ဆောင်ရွက်သွားမှာ ဖြစ်တဲ့အကြောင်း တရုတ်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်ကြေငြာပါတယ်။ အထူး သံတမန် ဝမ်ရင်ဖန်းဟာ ဒုတိယ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဟောင်းတစ်ဦး ဖြစ်ပြီး ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ ဆိုင်ရာ တရုတ်သံအမတ်ကြီး အ ဖြစ်လည်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ဖူးပါတယ်။ တရုတ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ရဲ့ အာရှရေး ရာ ညွှန်ကြားရေး မှူး တာဝန်ကိုလည်း ယူခဲ့ဖူးပြီး အာရှရေး ရာ ကိစ္စများ မှာ အတွေ့အကြုံများ သူလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဝမ်ရင်ဖန်းဟာရာထူး လက်ခံပြီး ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာ ပဲ မြန်မာပြည်ရောက်လာပြီး မြန်မာအစိုးရ ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်တွေ နဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာ့ အရေး ကို ယခင်ထက်ပိုမို အလေးပေး အာရုံစိုက်မယ့်တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ သဘောထားကို အထင်အရှား မြင်တွေ့ ခဲ့ရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့ မှာ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ တရုတ်သံအမတ်အသစ်တစ်ဦးကို ခန့်အပ်ခဲ့ပြန်ပါတယ်။ တရုတ်သံအမတ်အသစ်

ယန်ဟိုလန်ဟာ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ တောင်ကိုးရီးယား နဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန် နိုင်ငံတို့မှာ အတွေ့အကြုံရှိခဲ့ဖူးသူလို ဆိုပါတယ်။ ဒီအချက်တွေ ကို သုံးသပ်ကြည့်ရင် တရုတ်ဟာ မြန်မာပေါ်လစီကို ပြန်သုံးသပ်ပြီးလောက်ပြီ ဖြစ်ပြီး မြန်မာအပေါ် ချဉ်းကပ်မှု ပျူဟာ အသစ်တစ်မျိုးကို ပုံဖော်လာနိုင်ပါတယ်။ ၂၀၁၁၊ ဒီဇင်ဘာ ကလင်တန်ခရီးစဉ် နဲ့ တစ်ကမ္ဘာလုံးက စိတ်ဝင်စားခဲ့ရတဲ့ အမေရိကန် သမ္မတ ရှေ့ သမိုင်းဝင် မြန်မာ ခရီးစဉ်တွေ ကလည်း တရုတ်အဖို့ မြန်မာအပေါ် ပျူဟာ အသစ်တစ်ရပ် ပုံဖော်ဖို့ တွန်းအား တစ်ရပ် ဖြစ်စေခဲ့ပါတယ်။

လက်ပံတောင်းတောင်အစီရင်ခံစာနှင့် စီးပွားရေး ဆိုင်ရာကျင့်ဝတ်

အာရှရေးရာ သံတမန်ခန့်အပ်ခြင်း နဲ့ တရုတ်သံအမတ်အသစ်ခန့်အပ်တဲ့ ရက်ပိုင်းများ အတွင်း ၂၀၁၃၊မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့မှာ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီအစီရင်ခံစာ ထွက်လာပါတယ်။ အစီရင်ခံစာအပေါ် ထောက်ခံသူတွေ၊ ကန့်ကွက်သူတွေ ပေါ်လာသလို စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုပါ ဒေသခံတချို့ ရဲ့ ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြမှု တွေ ပါ ပေါ်ပေါက်လာပါတယ်။ (၁) အစီရင်ခံစာအပေါ် ထောက်ခံသူ၊ (၂) အစီရင်ခံစာအပေါ် ကန့်ကွက်သူနဲ့၊ (၃) ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ကန့်ကွက်သူဆိုပြီး သုံးမျိုး သုံးစားပေါ်ထွက်လာပါတယ်။

အစီရင်ခံစာအပေါ် လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်တဲ့အခါ လက်ပံတောင်း

အစီရင်ခံစာဟာ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း သယံဇာတထုတ်ယူခြင်းကဏ္ဍမှာ လက်ရှိလုပ်ကိုင်နေဆဲ ဖြစ်တဲ့ တရုတ်နိုင်ငံအပါအဝင် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတွေ၊ နောင်မှာ လာရောက်လုပ်ကိုင်ကြမယ့် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတွေ ကို စီးပွားရေး ဆိုင်ရာကျင့်ဝတ် (Business ethic) ကို စောင့်ထိန်းကြဖို့ အချက်ပြလိုက်တဲ့ သတိပေးခေါင်းလောင်း(Alarm) ပဲ ဖြစ်တယ်လို့ သုံးသပ်မိပါတယ်။

လက်ပံတောင်းအစီရင်ခံစာဟာ နောင်မှာ ဝင်ရောက်လာမယ့် နိုင်ငံခြား

ကုမ္ပဏီတွေ အတွက် အဟန့်အတားတစ်ခုလို ဖြစ်နေမလားဆိုတဲ့ စိုးရိမ်ပူပန်သံတချို့ ကိုလည်း ကြားရပါတယ်။ Business ethic ရှိပြီးနိုင်ငံတွေ အတွက် အစီရင်ခံစာပါ အချက်အလက်ဟာ အဆိုပါ နိုင်ငံတွေ အနေနဲ့ ရင်းနှီးနေနိုင်ပြီး လိုက်နာနေကျ ကျင့်ဝတ်တွေ

ဖြစ်နေတဲ့အတွက် အနောက်ကမ္ဘာက ကုမ္ပဏီတွေ ဟာ ဝင်လာဖို့အဟန့် ဖြစ်နေတယ် ဆိုရင်တောင် အစီရင်ခံစာကြောင့် မဟုတ်ဘဲ မြန်မာ့မြေဈေးတွေ ကြီးမြင့်မှု ၊ နိုင်ငံတွင်း မတည်ငြိမ်မှု စတဲ့အခြားသော အချက်အလက်တွေ ကြောင့် သာ ဝင်လာဖို့ခက်ခဲနေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ Business Ethic မရှိတဲ့အတွက် လက်ရှိမှာ ပဋိပက္ခတွေ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံကုမ္ပဏီတွေ အတွက်သာ လက်ပံတောင်း အစီရင်ခံစာဟာ အရင်စစ်အစိုးရလက်ထက်တုန်းကလို အမြတ်ကြီးကြီးမားမား မရနိုင်တော့တဲ့အတွက် ဝင်လာဖို့ လက်တွန့်နေကြမယ်လို့ ယူဆပါတယ်။

လက်ပံတောင်းအစီရင်ခံစာကို ကန့်ကွက်သူအများစု (သေသေချာချာ ဖတ်ရှုထားသူများ) အသံတွေ ကို နားစွင့်ကြည့်တဲ့အခါ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနနဲ့ဆိုင်တဲ့အပိုင်းကိုသာ ကန့်ကွက်ကြတာ ဖြစ်ပြီး အစီရင်ခံစာရဲ့ ရာခိုင်နှုန်းအများစုကို ထောက်ခံကြတာတွေ ရပါတယ်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြကြတဲ့ ဒေသခံတချို့ တလေရဲ့ ပြဿနာမှာ တော့ “ Civics culture ” အားနည်းတဲ့အချက်က အခြေခံအကျဆုံး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

အဆိုပါ တရုတ်ကုမ္ပဏီကြီးများ နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ပဋိပက္ခတွေ ကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံအနေနဲ့ ၎င်းတို့ရဲ့ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီများ နဲ့ ပတ်သက်တဲ့မူဝါဒများ ကို မ ဖြစ်မနေပြန်လည် ပြုပြင်သုံးသပ်ရပါတော့မယ်။

တရုတ်အစိုးရ၏ အားကြီးသူဘက် ရပ်တည်ရေး (G to G) နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီ

ယခုနှစ် မတ်လဆန်းက ရန်ကုန်မှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ညီလာခံကို တရုတ်သံရုံးကနေ ဂုဏ်ပြုပန်းခြင်းပေးပို့ခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ NLD အနေနဲ့ တရုတ်ရဲ့ ဒီပလိုမေစီဂုဏ်ပြုမှု ကို ဒုတိယအကြိမ် လက်ခံခဲ့ရခြင်းပါပဲ။ ပထမအကြိမ်က ၁၉၉၀ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို နဝတစ်အစိုးရက တရားဝင် ကြေညာအပြီး

N၂၁၁ ပါတီ တောင်ပြို၊ ကမ်းပြိုအနိုင်ရတာ ကို သိသိချင်း N၂၁၁နဲ့ပဲကို
 ပထမဦးဆုံးလာပြီး ဂုဏ်ပြုစကားပြောကြားတာဟာ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ
 တရုတ်သံအမတ်ကြီးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တရုတ်နိုင်ငံဟာ သူ့နိုင်ငံရဲ့ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားအတွက် အရေးပါတဲ့ အိမ်နီးချင်း ဖြစ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ တရားဝင်အစိုးရနဲ့ ခိုင်မာတဲ့ ဆက်ဆံရေးကို ထူထောင်ချင်တဲ့ ဆန္ဒရှိကြောင်း ပေါ်လွင်နေပါတယ်။ ၉၀ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ် ဖျက်ဆီးခံရပြီး နောက်ပိုင်းမှာ တော့ တရုတ်ရဲ့ ရပ်တည်ချက်က ပြောင်းလဲလာပါတယ်။ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားကို ဦးစားပေးလွန်းပြီး သိက္ခာထက် ရိက္ခာကို ပိုအလေးထားတဲ့ တရုတ်ရဲ့ (G to G) (အစိုးရကနေ အစိုးရဆက်ဆံရေး) နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီကြောင့် ယခင် စစ်အစိုးရနဲ့ ဒီပလိုမေစီဆက်ဆံရေး ထူထောင်ခဲ့ပါတယ်။ ရိက္ခာအရေးပေး (အမျိုးသားအကျိုးစီးပွား ထိပ်တန်းဦးစားပေး) ဆက်ဆံရေးနဲ့ ယခင်အာဏာပိုင်များနဲ့ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိတဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခဲ့တဲ့ အကျိုးဆက်အဖြစ် တရုတ်ကုမ္ပဏီများနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မြန်မာပြည်တွင်းမှာ ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တရုတ်အစိုးရ ရဲ့ (G to G) နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီမှာ ဝေဖန်ထောက်ပြကြတဲ့ အချက်တစ်ချက်က တရုတ်ဟာ သူ ဆက်ဆံတဲ့ အစိုးရ နဲ့ ပြည်သူယှဉ်ရင် အားကြီးသူဘက်က အမြဲတမ်းရပ်တည်တာပါပဲ။ မြောက်ကိုးရီးယား၊ ဥရဘက်ကစ္စတန်၊ ဘီလာရု၊ ဇင်ဘာဘွေ၊ ဆူဒန်၊ အီရန်၊ ဆီးရီးယား စတဲ့ အာဏာရှင်စနစ်ကျင့်သုံးပြီး လူ့အခွင့်အရေး ကို ဆိုးဆိုးရွားရွား ချိုးဖောက်နေတဲ့ နိုင်ငံတွေ ရဲ့ အာဏာပိုင်တွေ နဲ့ နီးနီးကပ်ကပ် ပတ်သက်ဆက်ဆံခဲ့တဲ့ သာဓကတွေ ကလည်း ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေး ကောင်စီ အဖွဲ့ဝင်ဆိုတဲ့ ဝေဖန်ထောက်ပြမှု တွေ ကို ပေါ်ပေါက်စေခဲ့ပါတယ်။

၂၀၁၃ ခုနှစ် အတွင်း မှာ တရုတ်နိုင်ငံ အနေနဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို အလည်အပတ်ခရီးခေါ်ဖို့ အစီအစဉ် ဖြစ်နိုင်ခြေများ တယ်လို့ တရုတ်သတင်းစာတစ်စောင်က သုံးသပ်ပါတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ရဲ့ ဘေဂျင်းခရီးစဉ်သာ အကောင်အထည်ပေါ်ခဲ့ရင် ဝါရှင်တန်အနေနဲ့ လက်ရှိ မြန်မာ့အခင်းအကျင်းအရ တရုတ်ခရီးစဉ်အပေါ် ထောက်ခံ

အားပေးသင့်ပါတယ်။

မြန်မာအနေနဲ့ ကတော့ စူပါပါဝါ နှစ် နိုင်ငံကြားမှာ ရပ်တည်မှု နည်းလမ်းအသစ်တစ်ခုကို ကြံဆ ဖော်ဆောင်သင့်ပါတယ်။ စစ်အေးခေတ်၊ မဆလလက်ထက်က ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ ကြားနေရေး ဝါဒဟာ လက်ရှိ မြန်မာ့အခင်းအကျင်းမှာ အလုပ်မ ဖြစ်တော့ပါဘူး။ မဆလ ကြားနေရေး ဝါဒဟာ လက်ရှိ ၂၀၁၃ မှာ အန္တရာယ်ကို ဖိတ်ခေါ်တဲ့ ဝါဒတစ်ရပ်တောင် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ စူပါပါဝါ နှစ် နိုင်ငံကြားမှာ အကောင်းမွန်ဆုံး အနေအထား ချိန်ခွင်လျှာညှိယူနိုင်မယ့် “ ခေတ်ပေါ်ကြားနေရေး ဝါဒ ” အသစ်တစ်ရပ်ကို ဖော်ဆောင်သင့်ပါတယ်။ အဲဒီ မူဝါဒအသစ်ဟာ “ ကြားနေရေး ” ဆိုတဲ့ အမည် နာမလည်း ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

နောက်တစ်ချက် ကတော့ လတ်တလော ဆူပူအကြမ်းဖက် ဖြစ်စဉ် နဲ့ ပတ်သက်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာ မီဒီယာမျက်နှာစာမှာ တရုတ်ကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း : ခေတ်သစ် ကိုလိုနီပြုမှု တွေ ဆက်တိုက် ဆောင်ရွက်နေတယ်လို့ စွပ်စွဲမှု အချို့ကို ချေဖျက်ဖို့ နောက်ကွယ်က ပတ်သက်မှု တွေ ရှိမလားလို့ပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်ပြည်တွင်းမှာ လည်း ဒီမိုကရေစီ ခရီးပြင်းနှင်မှု ကြောင့် ဘေးရောက်သူတွေ က ရှိနေတယ်။ ခမာဂိုဏ်းလက်ကျန်လို့လည်း တချို့ က အမည် တပ်ပါတယ်။ သူတို့လက်ချက်လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ တရုတ်နဲ့မဆိုင်ဘူးလို့လည်း သုံးသပ်မှု တွေ လည်း ရှိပါတယ်။ ဘယ်လိုဘဲ ဖြစ် ဖြစ် အိုင်ဒီယာဆန့်ကျင်ဘက် ဥပဒေစိုးမိုးရေး အတွက် အမြဲအကဲခတ်နိုင်မှ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

*